МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
З КУРСУ «ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»
(ДЛЯ СТУДЕНТІВ УСІХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ)

Затверджена на засіданні

методичної ради ЕГФ

Протокол № 2 від 11.09. 2013 р

КРАМАТОРСЬК 2013

УДК Ю9

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З КУРСУ «ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ» (ДЛЯ СТУДЕНТІВ УСІХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ) / Кудерська Т.В., Ящишина Ю.М. - Краматорськ: ДДМА, 2013. – 14 с.

Міститься план семінарських завдань, теми до самостійної роботи, теми рефератів, список літератури.

Укладачі: доц. Кудерська Т.В.
доц. Ящишина Ю.М.

Відповідальний за випуск: Лисак Л.К., доцент

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №1

ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Ключові поняття теми: *педагогіка і психологія вищої школи, предмет педагогіки і психологіївищої школи, інтеграція наук, особистість, навчання, розвиток, виховання, методи дослідження*

1. Організаційні моменти: знайомство, форми організації занять, вимоги.
   Семестровий графік роботи:
   - 1 семінар – бліц-опитування №1, 20/10 балів
   - 2 семінар – тест, 30/ 20 балів;
   - 3 семінар – контрольна робота , 30/15 балів;
   - 4 семінар – бліц-опитування №2, 20/10 балів.

2. Ознайомлення з домашнім завданням (теми рефератів).
3. Дискусія за темою 1 «Предмет, задачі та методи педагогіки і псиїхології вищої школи»:
   - Визначити предмет, задачі та методи психології та педагогіки вищої школи.
   - Яке місце і значення цієї дисципліни в системі підготовки майбутніх спеціалістів?
   - Визначити основні категорії психології вищої школи та довести їх єдність у розв’язанні завдань реформування вищої освіти.
   - Поясніть сутність принципів психології: від діяльності до особистості.
4. Проведення методики для самопізнання «Визначення рівня потреби в самореалізації» та обробка й аналіз результатів.
5. Література:
   Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.
   Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Практикум: Навчальний посібник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.
   Зимняя И.А. Педагогическая психология / И.А. Зимняя. – М., 2000. – 175 с.
   Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. – 2002.
   Національна доктрина розвитку освіти // Освіта. – 2002. – 24 квіт. – 1 трав. – С. 2 - 4.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 2

ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА
ЯК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

Ключові поняття теми: *студентство, студентський вік, криза ідентичності, адаптація, соціалізація, Я-концепція, зрілість, самовизначення, професійна само ідентифікація.*

1. Виступи студентів з домашнім завданням (теми рефератів).
2. Дискусія за розділом «Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою»:
- Які чинники характеризують студентство як окрему соціальну групу?
- Назвіть визначальні особливості розвитку особистості під час навчання у вищому закладі освіти?
- Чому навчання у вищому закладі освіти є одним з головних чинників соціалізації особистості?
- Яке значення для формування особистості студента має криза його ідентичності? Як допомогти студенту подолати кризу віку?
- Яке значення має здоровий розвиток Я-концепції?
- Чому студентський вік називають доленосним?
- Які чинники становлення професійної спрямованості особистості студента? Охарактеризувати показники професійної зрілості студента.
3. Проведення методики для самопізнання «Мотивація професійної діяльності» за А. Реаном, обробка й аналіз результатів.
4. Література:

Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.

Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Практикум: Навчальний посібник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.

Буланова-Топоркова М.В. Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие/ М.В.Буланова-Топоркова, А.В.Духовнева, Л.Д.Столяренко.- 2-е изд., доп. и перераб.- Ростов н/Д: Феникс, 2002.- 544 с.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3

ПСИХОЛОГІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ

Ключові поняття теми: *студентська академічна група, студентський колектив, міжособистісні взаємини, фасілітація, лідерство, лідер, конформізм, навіюваність, ідентифікація, колективні переживання, соціальна репрезентація.*

1. Виступи студентів з домашнім завданням (теми рефератів).
2. Дискусія за розділом «Психологія студентської групи»:

- Визначити ознаки студентської групи як соціального організму, що розвивається.
- Які чинники забезпечують цей процес, які гальмують?
- Довести, що спілкування та спільна діяльність є джерелом становлення колективних взаємин.
- Визначити соціально-психологічні ознаки групи як колективу.
- Порівняйте конформізм і самонавіюваність. Чим вони зумовлені? Зможете навести приклади?
- Яка роль лідера студентської групи у згуртуванні студентського колективу?
- Яка роль куратора студентської академічної групи в її становленні, розвитку і функціонуванні?

5. Проведення методик для самопізнання «Оцінка лідерських якостей», «Вивчення емоційних оцінок з однокурсниками» обробка й аналіз результатів.
6. Література:

Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.

Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Практикум: Навчальний посібник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.

Смирнов С.Д. Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности: Учеб. Пособие / С.Д. Смирнов. – М.: Академия, 2005. – 400 с.

Зимняя И.А. Педагогическая психология / И.А. Зимняя. – М., 2000. – 175 с.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 4

ПСИХОЛОГІЯ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА ЯК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

Ключові поняття теми: *виховання, соціалізація, моральна свідомість, вчинок, духовність, моральний вибір, цінність, ціннісні орієнтації, сенс життя, внутрішня свобода, самовиховання.*

1. Виступи студентів з домашнім завданням (теми рефератів).
2. Дискусія за розділом «Психологія виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою»:

- Розкрийте зміст цінностей, що прийняті у системі виховання?
- Довести, що сенс життя є питанням про цінності? Яку функцію виконують ціннісні орієнтації?
- Чому творчий потенціал залежить від її морального потенціалу?
- Чи можуть наукові знання бути гарантією моральної надійності людини?
- Порівняйте зовнішню та внутрішню вихованість.
- Які цінності ви хотіли би передати своїм, дітям, студентам?
- Назвіть показники сенсу життя людини.

7. Проведення методик для самопізнання «Сенсожиттєві орієнтації» за Д. Леонтьєвим, «Експрес-діагностика соціальних цінностей особистості», обробка й аналіз результатів.
8. Література:

Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.

Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Практикум: Навчальний посібник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.

Смирнов С.Д. Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности: Учеб. Пособие / С.Д. Смирнов. – М.: Академия, 2005. – 400 с.

Зимняя И.А. Педагогическая психология / И.А. Зимняя. – М., 2000. – 175 с.

ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ДО КУРСУ «ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

До семінару 1.

Розвиток і формування особистості. / Кузьмінський А.І. Педагогіка. – К., 2007. – р. 1.3.

До семінару 2.

Студент як суб'єкт навчальної діяльності / Зимняя И.А. Педагогическая психология. – М., 2002. – гл. 3 § 3.

До семінару 3.

Педагогічні функції та уміння. Стилі педагогічної діяльності / Зимняя И.А. Педагогическая психология. – М., 2002. – ч.5 гл. 2 § 1; ч. 3 гл.3 § 1.

До семінару 4.

Методи виховання / Кузьмінський А.І. Педагогіка. – К., 2007. – р. 3.2.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ
З ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

1. Соціально-історичні характеристики розвитку вищої педагогічної школи в Україні / Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи, р.3
2. Криза освіти. Основні напрями реформування вищої освіти та науки у XXI столітті / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т. 1.1; Національна Доктрина розвитку освіти, р. 2, http://zakon.rada.gov.ua
3. Вища школа як педагогічні система. Методи та методика педагогічних досліджень / Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи, р.3
4. Методологія і принципи психологічного дослідження. Класифікація методів / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т.1.1
5. Вищій навчальний заклад – один із провідних факторів соціалізації особистості студента як фахівця. Адаптація студента до навчання / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т. 1.2
6. Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т.1.3
7. Психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т.2.1
8. Психологічний аналіз учіння студентів / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т.2.2.
9. Психологія виховання студентської молоді: мета, зміст, напрями. Критерії вихованості / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т.3.1
10. Психологія педагогічної взаємодії викладача зі студентами / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т.3.2
11. Психологічний аналіз протиріч і конфліктів у педагогічній взаємодії, шляхи їх запобігання та вирішення / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т.3.3

12. Психологія особистості та діяльності викладача вищої школи / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І., Психологія вищої школи, т.3.4
13. Розвиток і формування особистості / Кузьмінський А.І. Педагогіка, р.1
14. Система освіти в Україні / Кузьмінський А.І. Педагогіка, р.1
15. Сутність і зміст виховання. Критерії вихованості / Кузьмінський А.І. Педагогіка, р.3
16. Загальні методи виховання / Кузьмінський А.І. Педагогіка, р.3
17. Личность и ее формирование / Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию, р.3
18. Общественно-историческая природа психики человека и ее формирование в онтогенезе / Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию, р.2
19. Психологическая теория деятельности / Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию, р.2
20. Фундаментализация образования в высшей школе: актуальность, исходные теоретические положения. Реалии постиндустриализации / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 1
21. Сущность понятий "гуманизация" и "гуманитаризация". Концепции гуманизации и гуманитаризации в техническом университете. / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 1
22. Сущность, структура и движущие силы обучения. Принципы и методы обучения. / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В.Булановой-Топорковой, ч. 1
23. Педагогические способности и педагогическое мастерство преподавателя высшей школы /Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 1
24. Самостоятельная работа студентов как развитие и самоорганизация личности обучаемых: психологические аспекты / Педагогика и

психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 1

25. Основы педагогического контроля в высшей школе. Формы контроля и оценка / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 1
26. Стили, содержание и структура педагогического общения / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В Булановой-Топорковой, ч. 1
27. Особености развития личности студента / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 2
28. Типология личности студента и преподавателя / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 2
29. Психолого-педагогическое изучение личности студента / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 2
30. Способы коммуникативных воздействий преподавателя и типы взаимоотношений с обучаемыми / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 2
31. Психологические особенности обучения студентов / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 2
32. Стратегия проблематизации и рефлексии. Развитие творческого мышления / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 2
33. Проблемы повышения успеваемости и снижения отсева студентов / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 2

34. Психологические особенности "технического мышления" / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 2
35. Психологические особенности воспитания студентов и роль студенческих групп / Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие под. ред. М. В. Булановой-Топорковой, ч. 2
36. Приобретение человеком индивидуального опыта в образовательном процессе / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 2
37. Личностно-деятельностный подход как основа организации образовательного процесса / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 2
38. Педагог как субъект педагогической деятельности / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 3
39. Студент как субъект учебной деятельности / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 3
40. Учебная мотивация. Общая характеристика педагогической мотивации / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 4, 5
41. Самостоятельная работа – высшая форма учебной деятельности / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 4
42. Учебно-педагогическое сотрудничество и общение в образовательном процессе / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 6
43. Стиль педагогической деятельности Общая характеристика стиля педагогической деятельности / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 5
44. Педагогические умения. Общая характеристика педагогических учений / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 5
45. Общая характеристика педагогической деятельности / Зимняя И.А. Педагогическая психология , ч. 5
46. Общение в образовательном процессе. "Барьеры" в педагогическом взаимодействии, общении и учебно-педагогической деятельности /

Зимняя И.А. Педагогическая психология, ч. 6

47. Психологічний аналіз діяльності / Максименко С.Д. Загальна психологія, част. 5
48. Психология педагогического воздействия / Педагогическая психология под. ред. Клюевой Н.В., гл. 5
49. Педагогические способности. Индивидуальные стили педагогической деятельности / Педагогическая психология под. ред. Клюевой Н.В., гл. 5
50. Педагогическое общение / Педагогическая психология под. ред. Клюевой Н.В., гл. 3
51. Психологические аспекты воспитательных технологий. Особенности воспитания на разных возрастных етапах / Педагогическая психология под. ред. Клюевой Н.В., гл. 3
52. Основные понятия психологии воспитания. Влияние семьи на формирование личности / Педагогическая психология под. ред. Клюевой Н.В., гл. 3
53. Засоби розвитку психіки. Розвиток механізму творчості. Саморозвиток людини / Максименко С.Д. Загальна психологія, ч. 5
54. Творчий потенціал праці та інноваційні технології освіти/ Максименко С.Д. Загальна психологія, част. 5
55. Творчість та механізми творчості. Натхнення як творчий стан/ Максименко С.Д. Загальна психологія, частина 3, 5
56. Глибинні психічні явища і регуляція дій людини. Ознаки станів психічного здоров'я / Максименко С.Д. Загальна психологія, частина 5
57. Поняття про спілкування: засоби, функції, різновиди спілкування/ Максименко С.Д. Загальна психологія, частина 2
58. Соціальні групи. Колектив: відносини, спілкування, розвиток групи в колектив. Сумісність людей / Максименко С.Д. Загальна психологія, частина 2.
59. Управління спільністю людей. Керівник і підлеглий: психологічні

установки, взаємовідносини. Психічні стани керівника. / Максименко С.Д. Загальна психологія, частина 2

60. Взаємовідносини керівника і підлеглого. Здібності, функції, самоосвіта керівника. Психологічні основи такту. / Максименко С.Д. Загальна психологія, частина 2

ЛІТЕРАТУРА

1. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.
2. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Практикум: Навчальний посібник / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.
3. Буланова-Топоркова М.В. Педагогика и психология высшей школы: Учебное пособие/ М.В.Буланова-Топоркова, А.В.Духовнева, Л.Д.Столяренко.- 2-е изд., доп. и перераб.- Ростов н/Д: Феникс, 2002.- 544 с.
4. Смирнов С.Д. Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности: Учеб. Пособие / С.Д. Смирнов. – М.: Академия, 2005. – 400 с.
5. Зимняя И.А. Педагогическая психология / И.А. Зимняя. – М., 2000. – 175 с.
6. Словарь-справочник по педагогике / Авт.-сост.В.А. Мижериков, под.общ.ред.П.И. Пидкасистого. - М.: ТЦ Сфера, 2004.- 448 с.- 43 – 47.
7. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос, О.Г.Мирошник. - 2-ге вид., доповн. і переробл.- К.: Вища шк., 2004.- 422 с.
8. Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. – 2002. – 20 – 27 лют.
9. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта. – 2002. – 24 квіт. - 1 трав. – С. 2 -4.
10. Радугин А.А. Педагогика: Учебное пособие / А.А. Радугин. - М: Центр, 2002. – 272 с.
11. Ягупов В.В. Педагогіка: Навчальний посібник / В.В. Ягупов. - К.: Либідь, 2002. – 560 с.
12. Полонский В.М. Словарь по образованию и педагогике / В.М. Полонский - М.: Высш.шк., 2004. – 512 с.